

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
31.08.2022 року протокол №1

Затверджую
директор ЗЗСО І-ІІІ ст.-ліцею м. Хирів
_____ І.І. Прендота

**Освітня програма
ЗЗСО І-ІІІ ст.-ліцею м. Хирів
на 2022-2023 н.р.**

Зміст

I. Освітня програма початкової освіти	3
II. Освітня програма базової середньої освіти	12
III. Освітня програма профільної середньої освіти	27
IV. Освіта дітей з особливими потребами	44

I. Освітня програма початкової освіти ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів

Початкова освіта у ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицеї м. Хирів у 2022-20223 навчальному році організовується за інституційною (очною) та індивідуальною (сімейною) формами. У ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицеї м. Хирів діє 5 класів з поглибленим вивченням англійської мови, 3 з них (2, 3-Б, 3А – інклюзивні). У цих класах навчається 103 учнів.

Освітня програма загальної середньої освіти І ступеня ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів розроблена на виконання Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», відповідно до Типових освітніх програм 1-2 та 3-4 класів, розроблених під керівництвом Р. Б. Шияна (накази МОН від 08.10.2019 № 1272 та № 1273).

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Загальний обсяг навчального навантаження:

Загальний обсяг годин для 1-го класу 700 годин/навчальний рік

Загальний обсяг годин для 2-го класу 770 годин/навчальний рік

Загальний обсяг годин для 3-го класу 805 годин/навчальний рік

Загальний обсяг годин для 4-х класів 805 годин/навчальний рік

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

Ключові компетентності	Компоненти
Спілкування державною мовою	Вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях
Спілкування іноземними мовами	Здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному

	житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування
Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини
Основні компетентності в природничих науках і технологіях	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
Інформаційно-цифрова компетентність	опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях
Вміння вчитися впродовж життя	опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі
Ініціативність і підприємливість	ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, проводити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
Соціальна і громадянська компетентності	громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

Обізнаність і самовираження у сфері культури	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
Екологічна грамотність і здорове життя	Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

Очікувані результати навчання учнів 1-4-х класів подано за змістовими лініями у Типовій освітній програмі для 1-2 та 3-4 класів, розробленій під керівництвом Р. Шияна.

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей у 1-4 класах

мовно-літературна (українська мова та література, іншомовна освіта);

математична;

природнича;

технологічна;

інформатична;

соціальна і здоров'язбережувальна;

громадянська та історична;

мистецька;

фізкультурна

Мовно-літературна освітня галузь у 1-4 класах реалізується навчальними предметами «Українська мова», «Іноземна мова» (англійська) та інтегрованим курсом «Я досліджую світ». Вивчення української мови у 1-4 класах передбачає

часовий розподіл програмового матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ» (мовно-літературна галузь).

Математична освітня галузь у 1-4 класах реалізується навчальним предметом «Математика» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ». Вивчення математики у 1-4 класах передбачає часовий розподіл програмового матеріалу між предметом «Математика» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ» (математична галузь).

Природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі реалізуються через інтегрований курс «Я досліджую світ».

Інформатична освітня галузь у 1-2-х класах реалізуються через інтегрований курс «Я досліджую світ», у 3-4-х класах – через предмет «Інформатика».

Мистецька освітня галузь у 1-4-х класах реалізується через предмети «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво».

Фізкультурна освітня галузь у 1-4-х класах реалізується через навчальний предмет «Фізична культура».

Тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у навчальному плані.

Логічна послідовність вивчення предметів та їх зміст розкривається у відповідних навчальних програмах.

Варіативна складова у 1-4 класах використовується на курс за вибором «Християнська етика» та індивідуальні й групові заняття.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків, на яких використовуються інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, тощо.

Інструментарій оцінювання

Оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів у ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицеї м. Хирів у 2022-2023 навчальному році буде проводитися відповідно до методичних рекомендацій, затверджених наказом МОН № 813 від 13.07.2021р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Мета оцінювання:

- створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/учениці;

- формування у здобувачів освіти компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб;
- визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Принципи оцінювання: дитиноцентризм, об'єктивність, добросовісність, справедливість, неупередженість, систематичність, критеріальність, гнучкість, перспективність, диференційованість, плановість, чіткість, прозорість, відкритість, доброзичливість.

Функції оцінювання: формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею.

Результати навчання – це знання, вміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти, оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми та окремих освітніх компонентів.

Задля здійснення оцінювання учнів 1-4 класів виокремлюються об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, вміння та навички оперувати знаннями, вміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в очікуваних результатах, визначених в освітній програмі ЗЗСО І-ІІІ ст.-ліцею м. Хирів) та особистісні надбання учня/учениці (активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів 1-4 класів здійснюється у процесі:

- формувального оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду;
- підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля отримання даних про стан сформованості очікуваних результатів навчання, визначених учителем для певного заняття/системи занять з певної програмової теми на основі освітньої програми ЗЗСО І-ІІІ ст.-ліцею м. Хирів.

Отримання даних може здійснюватися під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності, яка може бути: за формою – індивідуальною, груповою, фронтальною; за способом виконання – усною (бесіда, розповідь, переказ, діалог), письмовою (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти, діагностувальні роботи), практичною (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей, тощо), програмованою (з використанням електронних засобів навчання).

Форму, спосіб, зміст, час виконання навчально-пізнавальної діяльності вчитель визначає самостійно та фіксує у планах-конспектах уроків/занять.

За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу учитель визначає оцінку як показник досягнень учня/учениці.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою.

Оцінювання об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-2 та 3-4 класах виражається вербальною оцінкою.

Вербальна оцінка може бути як усною, так і письмовою.

Оцінювальні судження, що характеризують процес навчання та його результати є доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними.

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання учнів 1-4 класів ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом запису оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів), фіксації результатів навчання учня/учениці у свідоцтві досягнень.

Форму зворотного зв'язку обирає вчитель і погоджує її з батьками.

Формувальне оцінювання починається з перших днів навчання в школі і триває постійно.

Формувальне оцінювання спрямоване на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання.

Оцінювальна діяльність розпочинається із самооцінювання учнем/ученицею власної роботи (або взаємооцінювання результатів навчання учнями) і завершується оцінюванням результату вчителем.

Під час формувального оцінювання учитель:

- формулює об'єктивні і зрозумілі учням вимірні навчальні цілі;
- визначає разом з учнями критерії оцінювання;
- формує суб'єктивну позицію учнів у процесі оцінювання;
- створює умови для формування умінь учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- корегує спільно з учнями підходи до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктами формувального оцінювання можуть бути як процес навчання учнів, так і результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою учня/учениці, що характеризують процес навчання та досягнення учнів.

В межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми/кількох тем чи розділу протягом навчального року учитель може проводити тематичні діагностувальні роботи. Їх кількість і періодичність вчитель визначає самостійно під час складання календарно-тематичного планування.

Комбінації навчальних завдань у тематичній діагностувальній роботі вчитель визначає самостійно. Протягом року види навчальних завдань у діагностувальній роботі можуть повторюватися.

Система тематичних діагностувальних робіт у 3-4 класах може містити комплексні діагностувальні роботи для кожного класу, зміст яких охоплює мовно-літературну, математичну, природничу освітню галузі.

Тематичні діагностувальні роботи з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Фізкультурна», «Мистецька», а також курсів за вибором не проводяться.

Тематичні діагностувальні роботи вчитель планує через кожні 16-20 годин опрацювання програмового матеріалу.

При плануванні проведення тематичних діагностувальних робіт передбачати не більше 1 тематичної діагностувальної роботи на навчальний день.

Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання.

Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів

до наступного уроку з предмета вивчення, на якому виконували роботу, та повідомляються учням та їхнім батькам.

Якщо учня не було в школі в день проведення діагностувальної роботи, то після повернення він не пише діагностувальної роботи.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік.

Під час підсумкового оцінювання учитель зіставляє навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітній програмі ЗЗСО I-III ст.-лицею м. Хирів.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формуального оцінювання.

Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнень результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формуального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню/учениці виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання вчитель за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнює результати навчання з предметів вивчення/інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначає стан сформованості/рівень результатів навчання учня/учениці.

Учитель, дотримуючись конфіденційності, фіксує попередню оцінку за результатами підсумкового оцінювання на носіях зворотного зв'язку з батьками.

У разі виявлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати індивідуалізовану діагностувальну роботу з виявлення тільки тих результатів, які учень хоче покращити.

Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилася) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання.

Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі та свідоцтвах досягнення учнів.

Наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освітньої діяльності ЗЗСО I-III ст.-лицею м. Хирів та/або якості освіти проводиться державна підсумкова

атестація здобувачів початкової освіти. Її результати не впливають на підсумкову оцінку за рік.

Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання ДПА визначає Міністерство освіти і науки України.

Оцінювання учнів 1-4 класів ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів, які навчаються за індивідуальною (сімейною) формою, здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН № 160 від 10.02.2021р. До здобувачів освіти, які навчаються за сімейною (домашньою) формою, застосовується підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання. За бажанням одного із батьків може бути проведено додаткове оцінювання (більше двох разів на рік). Таке оцінювання проводиться як формувальне та відбувається шляхом спостереження за здобувачем освіти у різних видах навчальної діяльності. Формувальне та підсумкове оцінювання відбувається за спільної участі педагогічного працівника та одного з батьків і може бути організовано в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти.

Навчальний час для проведення формувального оцінювання становить не більше ніж 4 навчальні дні упродовж навчального року. Навчальний час для проведення оцінювання визначається з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм.

Завдання для підсумкового оцінювання здобувачів освіти складає ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицей м. Хирів з урахуванням очікуваних результатів навчання, встановлених в освітній програмі та навчальних програмах з окремих галузей, а також особливостей засвоєння освітньої програми.

Якщо за результатами підсумкового оцінювання здобувачів освіти встановлено рівень їх навчальних досягнень не нижче середнього, вони можуть продовжувати навчання за сімейною (домашньою) формою.

Якщо за результатами підсумкового оцінювання здобувачів освіти за одним або кількома навчальними предметами встановлено початковий рівень їх навчальних досягнень або здобувачі освіти не пройшли підсумкового оцінювання з однієї або кількох освітніх галузей без поважних причин. Вони можуть бути переведені на інституційну форму здобуття освіти.

У свідоцтві досягнень учня надається розгорнута характеристика результатів навчання учня/учениці, здобутих протягом навчального року. У першій частині свідоцтва досягнень надається характеристика навчальної діяльності учня, показники якої підлягають лише вербальному оцінюванню. У другій частині – фіксується оцінка щодо сформованості того чи іншого результату навчання за освітніми галузями. Оцінка є вербальною. Заповнюється свідоцтво досягнень згідно з Методичними рекомендаціями МОН України.

За підсумками навчального року заклад освіти може нагороджувати учнів 1-4 класів, які мають певні обдарування до хоча б одного виду навчальної діяльності, відзнаками (грамотами, дипломами, тощо).

Навчальний план для 1-4 класів

Освітня галузь	Навчальні предмети	К-сть годин на тиждень				
		1	2	3-А	3-Б	4
	Кількість учнів	18	27	13	21	25
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5	5	5
	Англійська мова	2	3	3	3	3
Математична	Математика	3	3	4	4	4
Мовно-літературна	Я досліджую світ	7	8	7	7	7
Математична						
Соціальна і здоров'я збережувальна						
Технологічна						
Громадянська та історична						
Природнича						
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика			1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3
Усього		19+3	21+3	22+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріативної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	1
Курс за вибором:	Основи християнської етики	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Індивідуальні та групові заняття		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		20	22	23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	26	26

I. Освітня програма базової середньої освіти ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів

1. Освітня програма 5-х класів НУШ

Освітня діяльність у 5-х класах ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів у 2022-2023 навчальному році організовується за змішаною формою. У ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицеї м. Хирів є два 5-ті класи, в яких навчається 35 учнів.

Організація освітньої діяльності в 5-х класах у 2022-2023 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Про Державний стандарт базової середньої освіти», відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235).

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Загальний обсяг навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів закладів загальної середньої освіти складає 28 годин на тиждень, 980 годин/навчальний рік.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

Ключові компетентності	Вміння
Вільне володіння державною мовою	<ul style="list-style-type: none">- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

	<p>відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;</p>
<p>Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовам</p>	<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; - здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; - відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою; - відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;
<p>Математична компетентність</p>	<ul style="list-style-type: none"> - здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; модельовання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмій в особистому та суспільному житті людини;
<p>Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій</p>	<ul style="list-style-type: none"> - формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та

	формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;
Інноваційність	- здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;
Екологічна компетентність	- усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;
Інформаційно-комунікаційна компетентність	- передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;
Навчання впродовж життя	- здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;
Громадянські та соціальні компетентності	пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають: - спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу,

	<p>спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;</p> <p>- виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;</p>
<p>Культурна компетентність</p>	<p>передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проєктів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.</p>

Очікувані результати навчання учнів 5-6-х класів подано за освітній галузями:

мовно-літературна

- українська мова, українська література, зарубіжна література [D2.docx \(live.com\)](#);

- іншомовна освіта, друга іноземна мова [D6.docx \(live.com\)](#)

математична [D8.docx \(live.com\)](#)

природничка <https://osvita.ua/doc/files/news/768/76886/D10.docx>

технологічна [D12.docx \(live.com\)](#)

інформатична <https://osvita.ua/doc/files/news/768/76886/D14.docx>

соціальна

і

здоров'язберезувальна

<https://osvita.ua/doc/files/news/768/76886/D14.docx>

громадянська

та

історична

<https://osvita.ua/doc/files/news/768/76886/D18.docx>

мистецька <https://osvita.ua/doc/files/news/768/76886/D20.docx>

фізична культура <https://osvita.ua/doc/files/news/768/76886/D22.docx>

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти у ЗЗСО I-III ст.-ліцеї м. Хирів можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання учні пройдуть відповідне оцінювання упродовж першого семестру 2022-2023 н.р. у ЗЗСО I-III ст.-ліцеї м. Хирів.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей.

мовно-літературна (українська мова та література, зарубіжна література, англійська мова, польська мова);

математична;

природничка;

технологічна;

інформатична;

соціальна і здоров'язберезувальна;

громадянська та історична;

мистецька;

фізкультурна

Мовно-літературна освітня галузь у 5-х класах реалізується навчальними предметами «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Англійська мова», «Польська мова».

Математична освітня галузь у 5-х класах реалізується навчальним предметом «Математика».

Природнича освітня галузь реалізується інтегрованим курсом «Пізнаємо природу».

Соціальна і здоров'язбережувальна реалізується інтегрованим курсом «Здоров'я, безпека та добробут» та предметом «Етика».

Громадянська та історична освітня галузь реалізуються через курс «Вступ до історії України та громадянської освіти».

Інформатична освітня галузь реалізуються через предмет «Інформатика».

Технологічна освітня галузь реалізується через предмет «Технології».

Мистецька освітня галузь у 5-х класах реалізується через предмети «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво».

Освітня галузь «Фізична культура» у 5-х класах реалізується через навчальний предмет «Фізична культура».

Тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у навчальному плані.

Логічна послідовність вивчення предметів та їх зміст розкривається у відповідних навчальних програмах.

Додаткові години у 5-х класах підсилюють мовно-літературну освітню галузь предметом «Польська мова».

Навчальний план для учнів 5-х класів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		5-А	5-Б
	Кількість учнів	18	17
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Англійська мова	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс “Пізнаємо природу”	2	2
Соціальна і здоров’язбережувальна	Інтегрований курс “Здоров’я, безпека, добробут”	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		26+3	26+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Польська мова	2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28
Всього (без фізичної культури+фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	28+3

Перелік модельних навчальних програм для 5-х класів

Освітні галузі	Предмети	Модельна навчальна програма	
		назва	автори
Мовно-літературна	Українська мова	Українська мова. 5-6 класи	Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.
	Українська література	Українська література. 5-6 класи	Яценко Т.О., Дячок С.О., Качак Т.Б.
	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 5-6 класи	Ніколенко
	Англійська мова	Іноземна мова. 5-9 класи	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І.
	Польська мова	Модельна навчальна програма з польської мови для 5-9 класів	Мацькович М.Р., Калуські Томаш-Аркадіуш
Математична	Математика	Модельна навчальна програма “Математика 5-6 класи”	Василишин М.С.
Природнича	Інтегрований курс “Пізнаємо природу”	Пізнаємо природу 5-6 класи (інтегрований курс)	Коршевнік Т.В.
Соціальна і здоров’язбережувальна	Інтегрований курс “Здоров’я, безпека та добробут”	Здоров’я, безпека та добробут (інтегрований курс). 5-6 класи	Шиян О.І., Волощенко О.В., Дяків В.І., Козак О.Д.
	Етика	Модельна навчальна програма морального спрямування “Вчимося жити разом”	Ашортіна, Бакка, Желіба, Щупак, Козіна
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	Вступ до історії України та громадянської освіти	Бурлака О, Щупак
Інформатична	Інформатика	Інформатика. 5-6 класи	Морзе Н.В., Барна О.В.
Технологічна	Технології	Технології. 5-6 класи	Ходзицька І.Ю.
Мистецька	Музичне мистецтво	Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)	Масол Л.М., Просіна О.В.
	Образотворче мистецтво	Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)	Масол Л.М., Просіна О.В.
Фізична культура	Фізична культура	Фізична культура. 5-6 кл	Педан О.С., Коломоець Г.А.

Інструментарій оцінювання

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицеєм м. Хирів, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Адаптаційний період впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання триває протягом І семестру.

Результати навчальних досягнень учня/учениці 5 класу з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти відображаються у Свідоцтві досягнень.

Графа «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють з класом. Спостереження проводяться упродовж року за планом, визначеним закладом освіти. Позначаються особливо виражені наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, вияв ініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь. Заповнення графи здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки навпроти сформованого вміння. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти навчального закладу.

Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених освітньою програмою. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року. У класних журналах і в Свідоцтві результати навчання фіксуються за допомогою виставлення відповідних балів.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо). Основною ланкою в системі контролю у ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицей м. Хирів є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Також важливою є мотиваційно-стимулююча функція поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестрове оцінювання може здійснюватися за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Оцінювання у 5-х класах проводиться на основі загальних критерії оцінювання результатів навчання.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний

		матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

Відповідно до них учителі розробляють Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями, враховуються також характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета містяться в навчальних програмах дисциплін і конкретизуються в освітній програмі закладу освіти. Оцінювання зорієнтоване на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу.

Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, таблиці навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності.

Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та

розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2. Освітня програма 6-9 класів

Освітня діяльність у 6-9 класах ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів у 2022-2023 навчальному році організовується за змішаною та індивідуальною (педагогічний патронаж) формами. У 6-9 класах ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів діє 6 класів з поглибленим вивченням англійської мови, в яких навчається 116 учнів.

Освітня програма загальної середньої освіти ІІ ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з українською мовою навчання та вивченням двох іноземних мов.

Метою базової середньої освіти є всебічний розвиток, навчання та виховання учнів, виявлення їхніх обдарувань, розвиток талантів і здібностей, формування компетентностей, необхідних для соціалізації та громадянської активності, свідомого життєвого вибору й самореалізації, трудової діяльності, відчуття відповідальності, шанобливого ставлення до суспільства, родини, довкілля і культури, української демократичної держави.

Загальний обсяг навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 4795 годин/навчальний рік:

- для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів (додаток 1).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту станом на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей.

Перелік освітніх галузей:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей подано у навчальному плані, Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Варіативну складову навчального плану використано на:

- підсилення предметів інваріативної складової. Зокрема, математики у 6 класах, алгебри у 7-9 класах, англійської мови у 6-9 класах, української мови у 6-9 класах;
- запровадження курсу за вибором «Християнська етика» у 6-7 класах;
- запровадження факультативу «Християнська етика» у 8-9 класах.

Інструментарій оцінювання

1. Оцінювання – це процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють.

2. Оцінювання учнів 6-11 класів у ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицей м. Хирів відбувається відповідно до:

- наказу МОН від 21 серпня 2013 року N 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;
- наказу МОН від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».

3. Метою навчання є сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) спілкування державною мовою (уміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час; усвідомлення ролі ефективного спілкування);

2) спілкування іноземними мовами (уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди через слухання, говоріння, читання і письмо у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів);

3) математична компетентність (культура логічного і алгоритмічного мислення;

уміння застосовувати математичні числові та геометричні методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності; здатність до розуміння і використання простих математичних моделей; уміння будувати такі моделі для вирішення проблем);

4) компетентності в природничих науках і технологіях (наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності, уміння застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати);

5) інформаційно-цифрова компетентність (впевнене, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні; інформаційна та медіаграмотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, робота з базами даних, навички безпеки в інтернеті та кібербезпеки; розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо);

6) уміння вчитися впродовж життя (здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових умінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою освітньо професійну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя);

7) соціальні та громадянські компетентності (ефективна та конструктивна участь у громадському житті, в сім'ї, на роботі; уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів; повага до закону, дотримання прав людини і підтримка соціокультурного різноманіття);

8) ініціативність та підприємливість (вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави; вміння раціонально поводити себе як споживач, ефективно використовувати індивідуальні заощадження, приймати доцільні рішення у сфері зайнятості, фінансів тощо);

9) загальнокультурна грамотність (здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва; глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших);

10) екологічна грамотність і здорове життя (уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя).

За компетентнісного підходу оцінюється не обсяг засвоєних знань сам по собі, а те, як ці знання використовуються для вирішення прикладних завдань.

4. При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти враховуються:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань:
 - o повнота – кількість знань, визначених навчальною програмою;
 - o глибина – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
 - o гнучкість – уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; вміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
 - o системність – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
 - o міцність – тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях;
- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

5. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико – коригувальна - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна - формує позитивні мотиви навчання;
- виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

6. При оцінюванні навчальних досягнень учнів 6-9 класів кожен педагогічний працівник ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів спирається на критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджені Міністерством освіти і науки України (додаток 2).

6.1. Кожен наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові:

Перший рівень - початковий. Учні відтворюють частину навчального матеріалу, з допомогою вчителя виконують елементарні завдання.

Другий рівень - середній. Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

Третій рівень - достатній. Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, вміють аналізувати і систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною та правильною аргументацією.

Четвертий рівень - високий. Учні мають системні міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

6.2. При виконанні обов'язкового виду роботи учитель має розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму закладу освіти, компетентнісний підхід до викладання предмету (курсу), організаційну форму проведення навчального заняття).

Розроблені вчителем критерії оцінювання не потребують затвердження керівництвом закладу освіти. Розроблені критерії: 1) мають у своїй основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів; 2) дозволяють гарантовано досягти і перевищити ці результати; 3) заохочують учнів апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримати за це негативну оцінку; 4) розвивають в учнів впевненість у своїх здібностях і можливостях; 5) використовують самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності.

Основні підходи до формування критеріїв оцінювання:

1) оцінювати не лише результат роботи, але й процес навчання, індивідуальний поступ кожного учня;

2) позитивно оцінювати досягнення учнів, незалежно від того, значні вони чи скромні, якщо вони є результатом справжніх зусиль дитини, в цьому є мотивуюча роль оцінювання;

3) оцінювати рівень аргументації та уміння учнів висловлювати свою думку.

6.3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 6-9 класів реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

6.4. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою) і його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

6.5. У разі не атестації учня робиться відповідний запис: н/а (не атестований(а)).

6.6. Учням, які за станом здоров'я зараховані до спеціальної групи з фізичної культури, при виставленні тематичних, семестрових та річного балів робиться

відповідний запис : зар. (зараховано).

6.7.У випадках, коли учні звільнені за станом здоров'я від занять з фізичної культури, трудового навчання, при виставленні тематичних, семестрових та річного балів робиться відповідний запис: зв. (звільнений (а)).

7.Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

8.Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 6-9 класів у ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицеї м. Хирів є формувальне, поточне, тематичне, підсумкове (семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація.

8.1. Формувальне оцінювання спрямоване на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання.

Об'єктами формувального оцінювання можуть бути як процес навчання учнів, так і результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою учня/учениці, що характеризують процес навчання та досягнення учнів.

8.2.Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль; тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

8.3.Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності здобувачів освіти. Перед початком вивчення чергової теми вчитель ознайомлює учнів з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом вивчення теми, не виконав(ла) вимоги навчальної програми, у колонку з надписом Тематична виставляється н/а (не атестований(а)). Тематична оцінка не підлягає коригуванню.

8.4. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Семестрова оцінка виставляється до класного журналу за **три дні** до закінчення семестру.

Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом семестру, у відповідну клітинку замість оцінки за I семестр чи II семестр виставляється н/а (не атестований(а)).

8.5. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок.

Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки враховуються: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо.

Річна оцінка виставляється до класного журналу у **триденний** термін після виставлення семестрової оцінки (якщо не було заяв про коригування).

У випадку неатестації учня (учениці) за підсумками двох семестрів у колонку Річна робиться запис н/а (не атестований(а)).

При проведенні семестрового та річного оцінювання з предметів варіативної складової (курсів за вибором) виставляються оцінки в балах.

При проведенні семестрового та річного оцінювання з предметів варіативної складової (факультативів) робиться запис “зарах/(незарах)”.

8.6. Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню.

Коригування семестрової оцінки відбувається згідно з Інструкцією з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів. Затвердженої МОН 03.06.2006 № 496.

Коригування річної оцінки проводиться згідно з Порядком переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом МОН 08.05.2019 № 621.

8.7. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам державних стандартів здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Державна підсумкова атестація здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про Державну підсумкову атестацію.

Учням, які не пройшли державну підсумкову атестацію, у колонку з надписом ДПА робиться запис н/а (не атестований(а)).

Випускникам, які звільнені від проходження державної підсумкової атестації, робиться запис зв. (звільнений (а)).

8.8. Оцінювання результатів навчання учнів 6-9 класів, які навчаються за індивідуальною формою навчання (педагогічний патронаж) в ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицей м. Хирів здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН № 160 від 10.02.2021р., згідно із загальними критеріями оцінювання, розробленими центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, та з урахуванням індивідуального навчального плану.

8.9. Оцінювання результатів навчання учнів 6-9 класів, які навчаються за індивідуальною формою навчання (сімейне (домашнє) навчання) в ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицей м. Хирів здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН № 160 від 10.02.2021р., згідно із загальними критеріями оцінювання, розробленими центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

8.10. Здобувачі освіти, які навчаються за сімейною (домашньою) формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також державну підсумкову атестацію.

8.11. ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицей м. Хирів забезпечує ознайомлення здобувачів освіти з переліком питань, за якими здійснюється оцінювання. Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану (за його наявності). Завдання для оцінювання складає заклад освіти з урахуванням очікуваних результатів навчання (відповідно до освітньої

програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів).

8.12. Оцінювання може відбуватися разом з іншими здобувачами освіти відповідного класу за розкладом, визначеним ЗЗСО I-III ст.-лицеєм м. Хирів, або окремо від них, у очному або дистанційному форматі.

8.13. Результати оцінювання фіксуються в окремому журналі.

8.14. За результатами річного оцінювання та/або атестації здобувача освіти педагогічна рада ЗЗСО I-III ст.-лицею м. Хирів може прийняти одне з таких рішень:

1) про продовження здобуття освіти за сімейною (домашньою) формою - у разі встановлення рівня результатів навчання здобувача освіти не нижче середнього;
2) про переведення здобувача освіти на інституційну форму здобуття освіти - у разі встановлення початкового рівня результатів навчання або непроходження здобувачем освіти річного оцінювання та/або атестації без поважних причин з одного або кількох навчальних предметів (інтегрованих курсів) (переведення здійснюється на одну з інституційних форм здобуття освіти, обрану повнолітнім здобувачем освіти або одним з батьків, інших законних представників).

8.15. Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданнях педагогічної ради школи, методичної ради та методичних комісій.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, практичні заняття, заняття-практикуми.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень по класах					
		6-А	6-Б	7	8-А	8-Б	9
	Кількість учнів	20	13	21	25	14	21
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5+0,5	2+1	2+2	2+0,5
	Українська література	2	2	2	2	2	2
	Англійська мова	2+2	2+2	2+1	2+1	2	2+0,5
	Польська мова	2	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1	1
Математика	Математика	4+0,5	4+0,5	-	-	-	-
	Алгебра	-	-	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+0,5
	Геометрія	-	-	2	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2	2
Здоров'я та фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3
Разом		27,5+3	27,5+3	29+3	29,5+3	29,5+3	31+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	3	3,5	3,5	2
Курси за вибором							
Основи християнської етики		1	1	1			
Факультативи							
Основи християнської етики					1	1	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	31	32	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31+3	31+3	32+3	33+3	33+3	33+3

III. Освітня програма профільної освіти ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів

Профільна середня освіта у ЗЗСО І-ІІІ ст.-ліцеї м. Хирів у 2022-2023 навчальному році організується за змішаною та індивідуальною (сімейною) формами. У ЗЗСО І-ІІІ ст.-ліцеї м. Хирів діє 4 класи з профільним навчанням: у 10-А та 11-А класах на профільному рівні вивчається англійська мова, у 10-Б та 11-Б класах – українська мова. У цих класах навчається 86 учні.

Освітня програма загальної середньої освіти ІІІ ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408).

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів (додаток 1).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Перелік освітніх галузей.

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей подано у навчальному плані.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Профілі навчання у 10-х та 11-х класах ЗЗСО І-ІІІ ст.-ліцеї м. Хирів визначено на основі рішення педагогічної ради (протокол № 11 від 31 травня 2022 р) враховуючи думку учнів та їх батьків.

Щодо вибірково-обов'язкових предметів, то учні 10-11 класів вивчають інформатику, технології (10-А та 11-А класи) та мистецтво (10-Б та 11-Б класи).

Години варіативної складової навчального плану використано на:

- підсилення предметів інваріативної складової. Зокрема, української мови у 10-А та 11-А класах, англійської мови у 10-Б та 11-Б класах, математики у 10-11 класах;
- запровадження курсів за вибором: готуємося до ЗНО (математика) у 11-Б та 10-Б класах та готуємося до ЗНО (українська мова) у 11-А класі;
- запровадження міжкласних факультативів:
для учнів 10-х класів “Основи християнської етики”, “Журналістика”, “Ділова українська мова”, “Психологія життєвого успіху”, фізика;
для учнів 11-х класів “Основи християнської етики”, “Основи економіки””Політична карта Європи”, “Видатні історичні особистості”, “Хореографія”, “Інтегрований курс з літератури”.

Інструментарій оцінювання

1. Оцінювання – це процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об’єкт, який оцінюють.

2. Оцінювання учнів 10-11 класів у ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицеї м. Хирів відбувається відповідно до:

- наказу МОН від 21 серпня 2013 року N 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;
- наказу МОН від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».

3. Метою навчання є сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості. Вимоги до обов’язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) спілкування державною мовою (уміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час; усвідомлення ролі ефективного спілкування);

2) спілкування іноземними мовами (уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди через слухання, говоріння, читання і письмо у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів);

3) математична компетентність (культура логічного і алгоритмічного мислення; вміння застосовувати математичні числові та геометричні методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності; здатність до розуміння і використання простих математичних моделей; уміння будувати такі

моделі для вирішення проблем);

4) компетентності в природничих науках і технологіях (наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності, уміння застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати);

5) інформаційно-цифрова компетентність (впевнене, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні; інформаційна й медіа грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, робота з базами даних, навички безпеки в інтернеті та кібербезпеки; розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо);

6) уміння вчитися впродовж життя (здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових умінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою освітньо професійну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя);

7) соціальні та громадянські компетентності (ефективна та конструктивна участь у громадському житті, в сім'ї, на роботі; уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів; повага до закону, дотримання прав людини і підтримка соціокультурного різноманіття);

8) ініціативність та підприємливість (вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави; вміння раціонально поводити себе як споживач, ефективно використовувати індивідуальні заощадження, приймати доцільні рішення у сфері зайнятості, фінансів тощо);

9) загальнокультурна грамотність (здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва; глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших);

10) екологічна грамотність і здорове життя (уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя).

За компетентнісного підходу оцінюється не обсяг засвоєних знань сам по собі, а те, як ці знання використовуються для вирішення прикладних завдань.

4. При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти враховуються:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань:
 - o повнота – кількість знань, визначених навчальною програмою;
 - o глибина – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
 - o гнучкість – уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; вміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
 - o системність – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
 - o міцність – тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях;
- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

5. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико – коригувальна - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна - формує позитивні мотиви навчання;
- виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

6. При оцінюванні навчальних досягнень учнів 10-11 класів педагогічні працівники ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицею м. Хирів спираються на критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджені Міністерством освіти і науки України (додаток 2).

6.1. Кожен наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові:

Перший рівень - початковий. Учні відтворюють частину навчального матеріалу, з допомогою вчителя виконують елементарні завдання.

Другий рівень - середній. Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

Третій рівень - достатній. Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, вміють аналізувати і систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною та правильною аргументацією.

Четвертий рівень - високий. Учні мають системні міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

6.2. При виконанні обов'язкового виду роботи учитель має розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму закладу освіти, компетентнісний підхід до викладання предмету (курсу), організаційну форму проведення навчального заняття).

Розроблені вчителем критерії оцінювання не потребують затвердження керівництвом закладу освіти. Розроблені критерії: 1) мають у своїй основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів; 2) дозволяють гарантовано досягти і перевищити ці результати; 3) заохочують учнів апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримати за це негативну оцінку; 4) розвивають в учнів впевненість у своїх здібностях і можливостях; 5) використовують самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності.

Основні підходи до формування критеріїв оцінювання:

1) оцінювати не лише результат роботи, але й процес навчання, індивідуальний поступ кожного учня;

2) позитивно оцінювати досягнення учнів, незалежно від того, значні вони чи скромні, якщо вони є результатом справжніх зусиль дитини, в цьому є мотивуюча роль оцінювання;

3) оцінювати рівень аргументації та вміння учнів висловлювати свою думку.

6.3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 10-11 класів реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

6.4. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою) і його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

6.5. У разі неатестації учня робиться відповідний запис: н/а (не атестований(а)).

6.6. Учні, які за станом здоров'я зараховані до спеціальної групи з фізичної

культури, при виставленні тематичних, семестрових та річного балів робиться відповідний запис: зар. (зараховано).

6.7. У випадках, коли учні звільнені за станом здоров'я від занять з фізичної культури, трудового навчання, предмету «Захист України», при виставленні тематичних, семестрових та річного балів робиться відповідний запис: зв. (звільнений (а)).

7. Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

8. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 10-11 класів у ЗЗСО І-ІІІ ст.-лицеї м. Хирів є формувальне, поточне, тематичне, підсумкове (семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація.

8.1. Формувальне оцінювання спрямоване на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання.

Об'єктами формувального оцінювання можуть бути як процес навчання учнів, так і результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою учня/учениці, що характеризують процес навчання та досягнення учнів.

8.2. Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль; тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

8.3. Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення без системності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;

- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності здобувачів освіти. Перед початком вивчення чергової теми вчитель ознайомлює учнів з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом вивчення теми, не виконав(ла) вимоги навчальної програми, у колонку з надписом Тематична виставляється н/а (не атестований(а)). Тематична оцінка не підлягає коригуванню.

8.4. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Семестрова оцінка виставляється до класного журналу за **три дні** до закінчення семестру.

Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом семестру, у відповідну клітинку замість оцінки за I семестр чи II семестр виставляється н/а (не атестований(а)).

8.5. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки враховуються: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо.

Річна оцінка виставляється до класного журналу у **триденний** термін після виставлення семестрової оцінки (якщо не було заяв про коригування).

У випадку неатестації учня (учениці) за підсумками двох семестрів у колонку Річна робиться запис н/а (не атестований(а)).

8.6. Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню.

Коригування семестрової оцінки відбувається згідно з Інструкцією з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів. Затвердженої МОН 03.06.2006 № 496.

Коригування річної оцінки проводиться згідно з Порядком переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом МОН 08.05.2019 № 621.

8.7. При проведенні семестрового та річного оцінювання з предметів варіативної складової (факультативів, курсів за вибором) робиться запис «зарах»/»незарах»

8.8. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття профільної середньої освіти, вимогам державних стандартів здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Державна підсумкова атестація здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про Державну підсумкову атестацію.

8.9. Атестація може проводитися у формі Зовнішнього Незалежного Оцінювання. У такому випадку порядок її проведення визначається порядком проведення зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти, який встановлюється Кабінетом Міністрів України.

9. Оцінювання навчальних досягнень екстернів у ЗЗСО I-III ст.-лицеї м. Хирів здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН № 160 від 10.02.2021р. Оцінювання навчальних досягнень екстернів за відповідний клас (річне оцінювання) або за рівень повної загальної середньої освіти проводиться з усіх предметів інваріантної частини чи базових, вибірково-обов'язкових предметів відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти.

За результатами оцінювання виставляється річна оцінка з кожного предмета.

Результати оцінювання навчальних досягнень екстернів за відповідний клас (річне оцінювання) оформлюються протоколом оцінювання.

10. Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданнях педагогічної ради школи, методичних комісій.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги,

квести, інтерактивні уроки (уроки-суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Досягнуті компетентності учні також можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Учням, які готуються здавати ЗНО, заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Навчальний план для учнів 10-11 класів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		10-А	10-Б	11-А	11-Б
	Кількість учнів	24	23	16	23
	Профільні предмети	англ.	укр.мова	англ.	укр.мова
	Базові предмети¹	27	27	26	26
Мови і літератури	Українська мова	2+1	4	2+1	4
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1	1	1	1
	Англійська мова	5	2+1,5	5	2+1,5
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Громадянська освіта	2	2		
Математика	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1	3+1	3+1
Природо-знавство	Біологія і екологія	2	2	2	2
	Географія	1,5	1,5	1	1
	Фізика	3	3	3	3
	Астрономія			1	1
	Хімія	1,5	1,5	2	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура ⁴	3	3	3	3
	Захист України	1,5	1,5	1,5	1,5
	Вибірково-обов'язкові предмети	3	3	3	3
Технології	Інформатика	2	2	1	1
	Технології	1		2	
Мистецтво	Мистецтво		1		2
Додаткові години¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		8	8	9	9
Курси за вибором					
Готуємося до ЗНО (математика)				1	0,5
Основи економіки					1
Готуємося до ЗНО (українська мова)			0,5		
Факультативи					
Основи християнської етики		1		1	
Методика розв'язування фізичних задач		1			
Журналістика			1		
Інтегрований курс літератури					1
Хореографія					1
Політична карта Європи					1
Видатні історичні постаті				1	
Готуємося до ЗНО (математика)			1		
Готуємося до ЗНО (українська мова)				1	
Ділова українська мова		1			
Психологія життєвого успіху			1		
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		33	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		38	38	38	38

IV. Освіта дітей з особливими освітніми потребами

у ЗЗСО І-ІІІ ст.-ліцеї м. Хирів

1. Індивідуальний навчальний план

Якімишина М. учня 2 інклюзивного класу

2022-2023 н.р.

Складено відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей із затримкою психічного розвитку (додаток 5), затвердженої наказом МОН від 26.07.2018 № 814, та рекомендацій ІРЦ м. Старий Самбір)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
		2 клас
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	5
	Англійська мова	3
Математична	Математика	3
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна	Я досліджую світ	7
	Інформатика	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього:		21+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1
Корекційно-розвиткова робота	Індивідуальне заняття	0,5
	Основи християнської етики	0,5
	Заняття на розвиток когнітивної та емоційно-вольової сфери	1
	Заняття з ритміки	1
	Заняття на розвиток мовлення	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22

2. Індивідуальний навчальний план

Волошин В.О., учениці 3-Б інклюзивного класу

2022-2023 н.р.

Складено відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (додаток 7), затвердженої наказом МОН від 26.07.2018 № 814, та рекомендацій ІРЦ м. Старий Самбір

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
		3-Б клас
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	5
	Англійська мова	3
Математична	Математика	4
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна	Я досліджую світ	7
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізкультурна	Адаптивна фізична культура	3
Усього:		22+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1
Основи християнської етики		0,5
Індивідуальне заняття		0,5
Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	1
	Лікувальна фізкультура (Ритміка)	2
	Корекція розвитку	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23

3. Індивідуальний навчальний план
Желізник С.С., учениці 4 інклюзивного класу
2022-2023 н.р.

Складено відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів з порушеннями інтелектуального розвитку, затвердженої наказом МОН № 121 від 29.01.2021 р., та рекомендацій ІРЦ м. Старий Самбір

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
		4 клас
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	5
Математична	Математика	4
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна	Я досліджую світ	7
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього:		18+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3
Корекційно-розвиткова робота	Індивідуальне заняття	0,5
	Християнська етика	0,5
	Консультації	1
	Розвиток творчості	1
	Розвиток мовлення	2
	Лікувальна фізкультура (Ритміка)	2
	Соціально-побутове орієнтування	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22

4. Індивідуальний навчальний план

Цветкова О.М, учня 6-А класу (педагогічний патронаж) на 2022-2023 н.р.

Складено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з українською мовою навчання, Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН № 8 від 12.01.2016 р. у редакції наказу МОН № 160 від 10.02.2021р. та рекомендацій ЛКК.

Навчальний план

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	1
	Англійська мова	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України+всесвітня історія	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5
Математика	Математика	2
Природознавство	Біологія	1
	Географія	1
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	0,5
Здоров'я та фізична культура	Основи здоров'я	0,5
Разом		14

Оцінювання учнів 6-9 класів у ЗЗСО І-ІІІ ст.-ліцеї м. Хирів, які навчаються за індивідуальною формою навчання (педагогічний патронаж), відбувається відповідно до:

- наказу МОН від 21 серпня 2013 року N 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;
- наказу МОН від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;
- Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН № 160 від 10.02.2021р.

Навчальні досягнення здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальною формою (педагогічний патронаж) оцінюються згідно із загальними критеріями оцінювання, розробленими центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, та з урахуванням індивідуального навчального плану. Учні проходять поточне, тематичне та підсумкове (семестрове та річне) оцінювання навчальних досягнень.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p>

		Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у доквітлі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p>

		Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Вміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, впевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p>

		<p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Додаток 2

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають не чіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення

	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення